

ความหมายของอิริยาบถสำคัญบางประการที่ใช้ในพิธีกรรม

1. การยืน

การยืนเป็นอิริยาบถที่เหมาะสมอย่างหนึ่งสำหรับศาสน

บริการที่พระแท่นบูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นประธาน และเป็นอิริยาบถเบื้องต้นของพิธีกรรมสำหรับสัตบุรุษด้วย ในลักษณะการเช่นนี้

♦ เป็นเครื่องหมายบ่งบอกความเคารพ เราจะลุกขึ้นยืนให้เกียรติแก่บุคคลที่เราประสงค์จะให้เกียรติแก่เขา ดังนั้น ในพิธีกรรมเราจึงยืนใน :

- ภาคเริ่มพิธี และในภาคปิดพิธี
- เมื่อขบวนประธานและศาสนบริการเดินเข้ามา และออกไป
- เมื่อรับการทักทายจากประธาน
- ขณะอ่านพระวรสาร ดังที่ชาวอิสราเอลยืนขณะพระเยซูเจ้าตรัสกับพวกเขา

♦ เป็นอิริยาบถของการสวดภาวนา (เป็นอิริยาบถทั่วไปของชาวอิสราเอลขณะสวดภาวนา)

♦ เป็นอิริยาบถแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการกลับคืนชีพอย่างรุ่งเรือง หรือปัสกาของพระคริสตเจ้า และยังเป็นอิริยาบถที่เหมาะสมกับผู้ที่กำลังรอคอยการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสตเจ้า (Parousia) เฉพาะพระพักตร์พระบุตรแห่งพระเจ้า พวกเขาคงยืนอยู่ เพราะไม่หวั่นกลัวการตัดสิน ที่เต็มไปด้วยพระยุติธรรมของพระองค์ (มลค. 3:2)

♦ ความหมายสุดท้ายของการยืน คือ ผู้ได้รับเลือกสรรจาก

พระเจ้าบนสวรรค์ต่างยืนขอบพระคุณพระเป็นเจ้า (ว 7:9;15:2) ความหมายที่คริสตชนกระหายที่จะพบพระเจ้าในอาณาจักรสวรรค์อย่างสมบูรณ์แบบนี้ จึงทำให้เขามีธรรมเนียมยืนขณะภาวนาในวันอาทิตย์ปัสกา “เพราะว่าเราเห็นว่าวันนี้ เราเห็นภาพของโลกที่จะมาถึง”

2. การคุกเข่า

การคุกเข่าก็มีความสำคัญมาตั้งแต่โบราณแล้ว เพราะก่อนจะมีการคืนชีพอย่างรุ่งเรืองหรือปัสกา มีการใช้โทษบาปโดยการคุกเข่าภาวนาเป็นเครื่องหมายแสดงถึงการกลับใจ เป็นระยะเวลาของการจำศีล ไวท์กซ์ ถ่อมตน ใช้โทษบาป

การคุกเข่าภาวนายังเป็นอิริยาบถของการภาวนาส่วนตัว แบบฤๅษี หรือนักพรตอียิปต์โบราณคุกเข่าอ่านหนังสือเพื่อรำพึงภาวนา นักบุญเปาโลยังบอกว่า “ข้าพเจ้าคุกเข่าเฉพาะพระบิดา” (อฟ 3:14)

ในสมัยหนึ่งการคุกเข่า เป็นอิริยาบถของทางยุโรป เพื่อนมัสการศีลมหาสนิท และรับศีลมหาสนิท ซึ่งบ่งบอกถึงความเคารพสูงสุดที่มนุษย์พึงมีต่อพระเจ้า

3. การนั่ง

เป็นอิริยาบถของอาจารย์สอนศิษย์ และประธาน หรือหัวหน้าในที่ประชุม ด้วยเหตุนี้พระสังฆราชจึงมีเก้าอี้ประจำตำแหน่ง หรืออาสน์ (Cathedra) ที่ท่านนั่งขณะเป็นประธานปราศรัย โดยมีพระสงฆ์นั่งรอบ ๆ ท่านบนม้านั่ง สัตบุรุษเองได้รับการเชื่อเชิญให้นั่งลงหลายครั้งในพิธีกรรม

♦ การนั่งขณะรับฟังพระวาจาของพระเจ้า เป็นการแสดงออกถึงการรับฟังอย่างตั้งใจ เป็นเหมือนกับพวกศิษย์ของพระเยซูเจ้าที่นั่งรอบพระองค์เพื่อฟังพระองค์ตรัสสั่งสอน ฉะนั้น โดยปกติสัตบุรุษจึงนั่งขณะมีการอ่านพระวาจา (ยกเว้นพระวรสาร) ขณะขับร้องบทกั้น และขณะฟังเทศนา สัตบุรุษยังนั่งนิ่งเงียบรำพึงหลังรับศีลมหาสนิทด้วย

4. การก้มศีรษะ

มีการเชื่อเชิญให้สัตบุรุษก้มศีรษะ ก่อนจะได้รับพรแบบสง่าจากประธานในพิธี “โปรดก้มศีรษะรับพร” ในมิสซาสมัยโบราณ วันธรรมดาในเทศกาลมหาพรต มีบทภาวนาที่เรียกว่า **Super Populum** (คำภาวนาให้แก่สัตบุรุษ) ซึ่งสังฆานุกรจะประกาศว่า **“Humiliate capita vestra Deo** (จงก้มศีรษะเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า) อย่างไรก็ตาม อิริยาบถนี้มักจะแทนที่ด้วยการคุกเข่าขณะพระสงฆ์อวยพร การภาวนาของพวกนักพรตก็มีบางช่วงที่พวกเขาทำก้มศีรษะอย่างลึก ในบทประจำมิสซาก็มีบอกให้พระสงฆ์ก้มศีรษะ พร้อมกล่าวคำภาวนาสั้นตัว การคำนับพระแท่น และคำนับพระสังฆราชก็ใช้อิริยาบถนี้

“เมื่อทรงล้างเท้าของบรรดาศิษย์เสร็จแล้ว พระเยซูเจ้าทรงสวมเสื้อคลุมอีกครั้งหนึ่ง เสด็จกลับไปโต๊ะ ตรัสว่า “ท่านเข้าใจไหมว่าเราทำอะไรให้ท่าน” ท่านทั้งหลายเรียกรเราว่าอาจารย์และองค์พระผู้เป็นเจ้า ก็ถูกแล้ว เพราะเราเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ในเมื่อเราซึ่งเป็นทั้งองค์พระผู้เป็นเจ้าและอาจารย์ยังล้างเท้าให้ท่าน ท่านก็ต้องล้างเท้าให้กันและกันด้วย เราวางแบบอย่างไว้ให้แล้ว ท่านจะได้ทำเหมือนกับที่เราทำกับท่าน” (ยน 13:12-15)

ความรักที่เรามีต่อพระเจ้าและแสดงออกในพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์นั้น เริ่มจากจิตใจของเราที่เปี่ยมล้นด้วยความรักของพระองค์ และแสดงออกโดยผ่านทางท่าที่ภายนอก ทางคำภาวนา การตอบรับกับพระสงฆ์ การขับร้องบทเพลงศักดิ์สิทธิ์ อิริยาบถและกิริยาอาการต่าง ๆ ในพิธีกรรม

พิธีกรรม ไม่ใช่คำภาวนาในใจ แต่เป็นการแสดงออกทางถ้อยคำ และทางอิริยาบถ กิริยา และอาการต่าง ๆ ที่มีกฎเกณฑ์กำหนดไว้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเราจะต้องไม่แยกร่างกายออกจากวิญญาณ การกระทำต่าง ๆ ของคนเราก็รวมเข้าอยู่ในตัวตนทั้งหมดในการแสดงออก หรือแม้แต่ทำให้สภาพภายในตัวของเราก่อเกิดขึ้น อิริยาบถ และกิริยาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการมีส่วนร่วมในพิธีกรรม อากัปกริยาภายนอกในพิธีกรรมจึงเป็นการแสดงออก ให้เห็นว่า มนุษย์เข้าร่วมพิธีกรรมด้วยกาย และใจทั้งครบ